

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Moja Woda

1. Cel programu

Program ma na celu ochronę zasobów wodnych oraz minimalizację zjawiska suszy w Polsce poprzez zwiększenie poziomu retencji na terenie nieruchomości z budynkiem mieszkalnym jednorodzinny oraz wykorzystywanie zgromadzonych wód opadowych lub roztopowych, w tym dzięki rozwojowi zielono niebieskiej infrastruktury.

Celem strategicznym programu jest podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zmian klimatu oraz zagrożeń naturalnych (m.in. zgodnie z kierunkami działań zapisanymi w dokumentach: Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030¹, Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej² oraz Plan przeciwdziałania skutkom suszy³).

2. Wskaźnik osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.:

- ilość zagospodarowanej wody opadowej i roztopowej⁴ 3,38 mln m³/rok
- liczba instalacji służących zagospodarowaniu wody opadowej lub roztopowej 67,60 tys. szt.

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi do 338 000 000,00 zł, w tym:
dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 338 000 000,00 zł.

4. Okres wdrażania

Program jest realizowany w latach 2020–2024, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów z beneficjentem końcowym) podejmowane będą do 30.06.2024 r.
- 2) środki wydatkowane przez Beneficjenta (WFOŚiGW) będą do 31.12.2024 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

- 1) Nabór wniosków dla WFOŚiGW prowadzony jest w trybie ciągłym.
- 2) Wnioski beneficjentów końcowych będą przyjmowane i obsługiwane przez WFOŚiGW, które zawrą z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków.
- 3) Terminy, sposób składania wniosków i ich rozpatrywania określone zostaną w ogłoszeniu o naborze, które zamieszczone będzie na stronie internetowej właściwego WFOŚiGW, wraz z danymi kontaktowymi dla beneficjentów końcowych.

6. Koszty kwalifikowane

- 1) okres kwalifikowalności kosztów od 01.06.2020 r. do 30.06.2024 r.
przy czym dla naboru ogłoszanego w 2023 r. - od 01.01.2023 r. do 30.06.2024 r
- 2) koszty kwalifikowane:

¹ Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29.10.2013 r

² Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 lipca 2019 r.

³ Dokument przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. z dnia 15 lipca 2021, poz. 1615).

⁴ Ilość zagospodarowanej wody opadowej lub roztopowej rozumiana jako ilość wody zatrzymanej na terenie nieruchomości beneficjenta końcowego, liczonej jako iloczyn rzutu powierzchni nieprzepuszczalnej z której, retencjonowana jest woda, średniego współczynnika spływu (np. 0,8) przy średniej wysokości opadów w danym rejonie, na przykład na podstawie danych IMGW

zakup, dostawa, montaż, budowa, rozbudowa, uruchomienie instalacji:

- do zbierania wód opadowych lub roztopowych z powierzchni nieprzepuszczalnych nieruchomości, tj. z dachów, chodników, podjazdów (np. łapacze, wpusty, osadniki rynnowe, odwodnienie liniowe, przewody odprowadzające wody opadowe bez rynien i rur spustowych);
- do magazynowania wód opadowych w zbiornikach (np. szczelne zbiorniki podziemne i naziemne) o sumarycznej pojemności minimum 2m³;
- do retencjonowania wód opadowych w tym roztopowych w gruncie (np. rozszczelnienie powierzchni nieprzepuszczalnych, studnie chłonne, drenaż, skrzynki rozsączające, zbiorniki otwarte);
- do retencjonowania wód opadowych w tym roztopowych na dachach – „zielone dachy” (warstwa drenażowa) bez kosztów nasadzeń;
- do wykorzystania retencjonowanych wód opadowych lub roztopowej (np. pompy, filtry, przewody, zraszacze, sterowniki, centrale dystrybucji wody, inne instalacje umożliwiające zagospodarowanie wody z istniejącego/nowobudowanego w ramach inwestycji zbiornika).

Jako wydatki kwalifikowane należy przyjąć wydatki na zakup oraz zainstalowanie komponentów i adaptacji istniejących instalacji, które będą trwałą częścią systemu umożliwiającego zatrzymanie wody opadowej lub roztopowej na terenie nieruchomości lub/i wykorzystanie magazynowanej wody na cele gospodarstwa domowego i przydomowych ogrodów.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Udostępnienie środków dla WFOŚiGW, z przeznaczeniem na udzielanie dotacji beneficjentom końcowym.

7.2 Intensywność dofinansowania

Dofinansowanie w formie dotacji z tym, że nie więcej niż 80% kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład przedsięwzięcia i nie więcej niż 5 tys. zł na jedno przedsięwzięcie, a dla naboru ogłaszanego w 2023 r. nie więcej niż 6 tys. zł na jedno przedsięwzięcie.

7.3 Warunki dofinansowania z udziałem środków NFOŚiGW udzielanego przez WFOŚiGW beneficjentom końcowym

- 1) minimalna wartość kwalifikowanego zakresu przedsięwzięcia objętego wnioskiem o dofinansowanie - 2 tys. zł;
- 2) w ramach programu priorytetowego dofinansowane mogą uzyskać przedsięwzięcia, które nie zostały zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie;
- 3) w ramach programu priorytetowego dofinansowanie mogą uzyskać przedsięwzięcia, które zostaną zakończone⁵ nie później niż do 30.06.2024 r.;
- 4) wypłata przyznanego dofinansowania w formie refundacji na rachunek bankowy beneficjenta końcowego powinna nastąpić nie później niż do dnia 31.12.2024 r., przy czym beneficjent końcowy powinien złożyć kompletny wniosek o płatność nie później niż do 31.07.2024 r.;
- 5) zakres rzeczowy objęty wnioskiem o dofinansowanie nie może być przedmiotem dofinansowania w jakimkolwiek innym programie NFOŚiGW i WFOŚiGW;
- 6) dofinansowanie nie może być udzielone na przedsięwzięcia lub elementy przedsięwzięcia sfinansowane lub realizowane z innych środków publicznych, którego sumaryczna kwota dofinansowania ze wszystkich źródeł przekracza 100% kosztów kwalifikowanych;
- 7) dofinansowanie może być udzielone beneficjentom końcowym pod warunkiem, że instalacje objęte przedsięwzięciem oraz zagospodarowane wody opadowe lub roztopowe nie będą wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu unijnego prawa konkurencji⁶, w tym działalności rolniczej;

⁵ Przez datę zakończenia przedsięwzięcia należy rozumieć datę podpisania protokołu odbioru końcowego przez beneficjenta końcowego i wykonawcę przedsięwzięcia lub datę podpisania oświadczenia beneficjenta końcowego o samodzielnym wykonaniu prac.

⁶ Działalność gospodarcza, według unijnego prawa konkurencji, rozumiana jest bardzo szeroko, jako oferowanie towarów lub usług na rynku. Zakres tego pojęcia jest szerszy niż w prawie krajowym (np. art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców), ponieważ nie wymaga się, aby działalność miała charakter zarobkowy, czy była prowadzona w sposób zorganizowany lub ciągły

- 8) z programu nie mogą być finansowane przedsięwzięcia, w których zakłada się odprowadzenie nadmiaru wód opadowych do kanalizacji z wyłączeniem sytuacji opisanej w pkt 7.5.
- 9) realizacja przedsięwzięcia musi być zgodna z przepisami prawa, a zastosowane urządzenia i materiały (nowe lub używane) muszą być dopuszczone do stosowania na rynku polskim;
- 10) okres trwałości przedsięwzięcia - 3 lata od daty jego zakończenia⁷;
- 11) w okresie trwałości przedsięwzięcia beneficjent końcowy zobowiązany jest do zachowania całości dokumentacji związanej z projektem i eksploatacji instalacji zgodnie z przeznaczeniem.

7.4 Beneficjenci

- 1) Beneficjentem programu są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 2) Beneficjentem końcowym programu są osoby fizyczne będące właścicielami, współwłaścicielami⁸ lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości⁹, na której znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny¹⁰, z wyłączeniem nieruchomości, dla której udzielono już dofinansowania z Programu Moja Woda. Dofinansowanie dotyczy również właścicieli, współwłaścicieli oraz użytkowników wieczystych nieruchomości, na których planuje się budowę, lub na których rozpoczęto budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego, jednak z zastrzeżeniem, że budynki te muszą zostać oddane do użytkowania zgodnie z prawem, przed złożeniem dokumentów do wypłaty. Oddanie do użytkowania może nastąpić albo poprzez uzyskanie decyzji zezwalającej na użytkowanie lub poprzez uprawomocnienie się zgłoszenia.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Przedsięwzięcie powinno umożliwić zatrzymanie wód opadowych (w tym roztopowych) na terenie nieruchomości oraz wykorzystanie magazynowanej wody tak, by nie było konieczności jej odprowadzania do kanalizacji. Na obszarach wyposażonych w systemy kanalizacji deszczowej dopuszcza się utrzymanie istniejącego podłączenia nieruchomości do kanalizacji deszczowej, przy aktualizacji warunków przyłączeniowych, które umożliwiają odprowadzenie nadmiaru wód opadowych, tylko w przypadku wystąpienia sytuacji ekstremalnych, długotrwałych deszczy lub deszczy nawalnych (odpływ awaryjny).

⁷ Przez datę zakończenia przedsięwzięcia należy rozumieć datę podpisania protokołu odbioru końcowego przez beneficjenta końcowego i wykonawcę przedsięwzięcia lub datę podpisania oświadczenia beneficjenta końcowego o samodzielnym wykonaniu prac

⁸ W przypadku wielu właścicieli jednej nieruchomości, wnioskodawca musi uzyskać zgodę wszystkich współwłaścicieli. W takiej sytuacji wniosek jest składany przez jednego ze współwłaścicieli za pisemną zgodą pozostałych współwłaścicieli.

⁹ Pod pojęciem nieruchomości rozumie się wszystkie nieruchomości ujęte w jednej księdze wieczystej. W przypadku gdy budynek mieszkalny jednorodzinny znajduje się na kilku działkach objętych odrębnymi księgami wieczystymi, zakres przedsięwzięcia może obejmować więcej niż jedną nieruchomość

¹⁰ Przez budynek mieszkalny jednorodzinny, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, należy rozumieć budynek wolnostojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku. Na dzień złożenia wniosku o płatność, budynek mieszkalny jednorodzinny powinien być oddany do użytkowania.